

Remissvar

Jernkontorets diariernr: 40/22

Stockholm 2023-03-31

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se
cc: m.ke@regeringskansliet.se

Yttrande över EU-kommissionens förslag till ändringar i förordning (EG) 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP) – M2022/02345

Jernkontoret är den svenska järn- och stålindustrins branschorganisation. Detta svar har tagits fram av Jernkontorets Kemikalienätverk, som består kemikaliexperter från Jernkontorets [medlemsföretag](#).

Jernkontoret vill tacka för möjligheten att lämna synpunkter på förslaget och ser fram emot vidare samarbete i frågan.

Sammanfattning

Jernkontoret välkomnar åtgärder för att samordna och förenkla processerna kopplade till kemikalier regelverk, då det bidrar till att upprätthålla högt skydd för människor och miljö.

Jernkontoret anser att nya faroklasser bör införas först i det globala systemet (UN GHS), sedan i EU, för att möjliggöra säker informationsöverföring i globala värdekedjor.

Jernkontoret anser att det är viktigt att genomföra dagens regelverk fullt ut och kontrollera efterlevnad.

Bakgrund

EU-kommissionen presenterade förslag till ändringar i förordningen (EG) 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP), 19 dec 2022.

Förslaget syftar till att:

- underlätta identifiering och klassificering av farliga kemikalier (bl.a. genom nya faroklasser för ämnen som är hormonstörande och persistenta, toxiska och bioackumulerande eller mobila),

Besöksadress
Kungsträdgårdsgatan 10

Telefon
08 679 17 00

E-post
office@jernkontoret.se

Organisationsnr
802001-6237

Postadress
Box 1721, 111 87 Stockholm

Webbplats
www.jernkontoret.se

- förbättra kommunikation om risker kopplad till kemiska ämnen och,
- öka efterlevnad (bl.a. genom att tydliggöra ansvar för aktörer längs värdekedjan).

Miljödepartementet har skickat förslaget på remiss för att få in synpunkter från de som berörs av förslaget.

Om förslaget

Jernkontoret stödjer målen i EU:s *gröna giv* och *kemikaliestrategi för hållbarhet*, och anser EU-kommissionens förslag till ändringar i förordning (EG) 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP) i stort ligger i linje med dessa.

Jernkontoret välkomnar åtgärder som kan bidra till ett högt skydd för människor och miljö, genom att minska risken för exponering för kemikalier. Fullt genomförande av det regelverk som redan är beslutat och kontroll av efterlevnaden är viktiga delar i detta.

Jernkontoret stödjer insatser för bättre samordning mellan olika aktörer/organisationer och förenkling av processer kopplade till reglering av kemikalier. Det kan underlätta arbetet för både företag och myndigheter, och göra hantering av kemikalier säkrare.

Jernkontoret anser processer för klassificering ska bygga på vetenskaplig grund. De måste också vara enkla att tolka på ett entydigt sätt och harmoniserade med annan lagstiftning, både inom EU och internationellt.

Internationell harmonisering

FN:s Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals (GHS) är idag grunden för harmoniserade regler för kemikalier och märkning, och tillåter internationell handel med kemikalier på ett säkert sätt.

Fem nya faroklasser har föreslagits i CLP, för ämnen som är hormonstörande och persistenta, toxiska och bioackumulerande eller mobila¹. Dessa finns inte i GHS. Jernkontoret anser att nya faroklasser bör införas först i det globala systemet (GHS). Att införa nya faroklasser enbart i CLP skulle göra att EU:s klassificering inte överensstämmer med det globala systemet. Det skulle riskera att försämma förutsättningarna för att överföra information i globala värdekedjor och skada förtroendet för systemet. Tillgång till "rätt" information i alla delar av värdekedjan är avgörande för säker hantering av kemikalier. Skillnader i klassificering inom och utanför EU riskera också att skapa handelshinder.

Detta är något som bl.a. tyska industrifederationen (BDI) framfört i EU-samråd (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13578-Hazardous-chemicals-updated-rules-on-classification-labelling-and-packaging/F3348906_en)

Undvik dubbelreglering

Jernkontoret anser att det är viktigt att undvika dubbelreglering. Att samla regler om kemikaliehantering i förordningen (1907/2006) om registrering, utvärdering, tillstånd och begränsningar av kemiska ämnen (REACH) kan underlätta för både företag och myndigheter.

¹ Endocrine disruptors (ED); persistent, bioaccumulative and toxic (PBT); very persistent and very bioaccumulative (vPvB); persistent, mobile and toxic (PMT); very persistent and very mobile (vPvM).

Nya faroklasser (PBT/vPvB, PMT/vPvM) i CLP bör därför överensstämma med kriterierna i Annex XIII till förordningen (1907/2006) om registrering, utvärdering, tillstånd och begränsningar av kemiska ämnen (REACH).

Nya faroklasser för hormonstörande ämnen bör också hanteras genom EU:s kemikalielagstiftning/REACH. På så sätt går det att reglera användningen av kemikalier och säkra att information om säker hantering når nedströmsanvändare. Detta görs idag via artikel 57(f) i REACH.

Definitioner

Jernkontoret anser att de faroklasser och kriterier som föreslagits för vPvB och vPvM inte är i enlighet med OECD:s definition av farlighet (hazard).

Jernkontoret anser att kategori 2 för "misstänkt hormonstörande ämnen" som föreslagits bör tas bort, då den inte är i linje med WHO:s definition av hormonstörande ämnen (endocrine disruptors, ED). I WHO:s definition framgår att ett ämne är hormonstörande eller inte, det finns inga mellanlägen.

Etiketter för ökad läsbarhet

I EU-kommissionens förslag finns krav både på minsta teckenstorlek och radavstånd på etiketter.

Dessa krav är svåra att uppfylla för produkter som har flera faroklasser. Tillverkaren kan bli tvungen att ta fram flera olika märkningar för produkter som säljs i flera språkområden. Det kan också behöva göra investeringar i nya skrivare, om det nya kraven gör etiketterna större. Förpackningar anpassas också ofta till kemikaliernas egenskaper, vilket kan göra det svårt att få plats med stora etiketter.

Jernkontoret skulle välkomna en möjlighet till flexibilitet i utformning av etiketter, för att kunna anpassa förpackning för ökad läsbarhet och säker hantering.

Testmetoder

Jernkontoret anser att testmetoderna för de nya faroklasserna bör bygga på vetenskaplig grund och vara robusta/pålitliga. Jernkontoret stödjer att testmetoder tas fram på OECD-nivå, innan de nya faroklasserna blir obligatoriska.

Mandat

Jernkontoret är tveksamma till att det ligger inom EU-kommissionens mandat att införa nya faroklasser via delegerade akter.

Faroklassning (classification) är en av grundpelarna i CLP (Art. 290 TFEU). Det är inte tydligt för Jernkontoret att delegeringen i Artikel 53(1) i CLP ger mandat att införa helt nya faroklasser, eller att avgöra om en kombination av egenskaper som "mobility" och "persistence" ska medföra att en kemikalie klassas som farlig.

Jernkontoret

Annika Roos
Verkställande direktör

Cecilia Mattsson
Handläggare